

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Kato. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta šte. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petlitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do torika opoldne. — Ne zaprte reklamacije so poštnine proste.

Finančni načrt rešen.

Dunaj, 22. jan. 1914.

Takozvani »mali« finančni načrt je z včerajšnjim glasovanjem v poslanski zbornici rešen. Zalibog je bilo zadnje glasovanje vse kaj drugega kakor častno za poslansko zbornico. Gosposka zbornica je diktirala, da morajo ljudje z dohodki od 1800 dalje plačati višji davek in ponižno so to sprejele večinske stranke v družbi s socialnimi demokrati razun krščanskih socialcev in Slovenskega kluba. Stanek, zagrižen liberalen »agrarec«, somišljenik slovenske »neodvisne« kmečke stranke, je obstruiral za zvišanje davka kmetom.

Tako je liberalno prijateljstvo za kmeta, naj se imenuje liberalce, »neodvisen kmet« ali pa s pravim imenom. In Staneka so podpirali vsi liberalci brez izjeme in socialni demokrati. Bolje kvalificiran delavec, majhen uradnik, mali obrtnik, bo plačal odslej višji davek in za to se ima zahvaliti vsem liberalcem in socialnim demokratom v državnem zboru. Zares, krasni zastopniki ljudstva!

Edini, ki so stali kakor junaki za pravice in blagor ljudstva so bile izrazito krščanske slovenske in nemške stranke — če izznamemo laško krščansko ljudsko stranko, ki je šla za večino — Slovenska ljudska stranka na čelu vseh, nemški krščanski socialci in katoliško narodni Čehi.

In pri tem je velik del slavne gospode še snedel dano besedo, kajti predlog dr. Šusteršiča in tovarišev je bil vložen po dogovoru in v sporazumu z $\frac{2}{3}$ večino zbornice! Podpisali so klubovi načelniki imenom svojih strank in ti načelniki so poleg dr. Šusteršiča bili na čelu predloge kot predlagatelji. A gospodje so zlomili dogovor in glasovali zoper svoj lastni predlog!

Med temi strankami se nahaja zlasti tudi klub, ki mu pripada poslanec Ljubljane dr. Ravnihar — mladočeski klub. Zares, nelepno sliko nujajo ti ljudski prijatelji.

Državni zbor.

Dunaj, 23. jan. 1914.

Današnja seja je slabo obiskana. Poslanci so že večinoma Dunaj zapustili. Bolj kot za stvari, ki so na dnevnem redu, se

zanima zbornica za pravna pogajanja med Čehi in Nemci, ki so se zopet pričela. Ko se odobri učiteljska službena pragmatika, se prične razpravljati predloga

o obrtno pravnih predavanjih

na pravnih in na državnopravnih fakultetah. Po kratki razpravi (poročal je za obrtni odsek Einspinner) se predlog sprejme.

Živinoreja in vnovčenje živine.

Poslanec Povše poroča na to v imenu poljedelskega odseka o uporabi zakladov za pospeševanje živinoreje in za vnovčenje živine leta 1910 in 1911. Poročevalec obžaluje, ker se niti polovica v te namene razpoložljive vsote ni izdala. Umevno, ker je mobilizacija izpraznila drž. blagajne.

Poslanec Brenčič

je grajal, kako mačehovsko ravnaajo Nemci s Slovenci na Spod. Štajerskem in Koroškem s tem fondom in ga večinoma Nemci porabijo za Zgornjo in Srednjo Štajersko, Spodnje Štajerci pa ne dobijo nič, kvečjemu kakšno ogledano kost ali pa kakšnega slabega bika plemenjaka. Nasprotno si pa Nemci iz virov tega fonda svojo živinorejo izdatno boljšejejo. Poljedelsko ministristvo je nastavilo posebne živinorejske nadzornike, kateri morajo po vseh kronovinah naše države nadzirati in polj. ministristvu o tem poročati. Tudi za južne dežele naše monarhije je nastavljen en živinorejski nadzornik in sicer za Kranjsko, Goriško in Gradiško, kakor tudi za Istro in Dalmacijo, samo Spodnje Štajerci in Spodnje Korošči nimajo nobenega nadzornika. Ali ti deželi niste južno naše monarhije in ali se je od višjega mesta pozabilo na gmotno stanje in njih eksistence? Naše zahteve so: 1. V Mariboru samostojna kmetijska družba za Spod. Štajersko; podobno za Koroško. 2. V Mariboru osrednja zadruga za živinorejce, katera bo skrbela, da se po živinorejskih krajih ustanovijo živinorejske organizacije. 3. Za Spodnje Štajersko in Spodnje Koroško slovenski živinorejski nadzornik, kateri bi skupno z mariborsko kmet. družbo in živor. zvezo izvrševal živinorejski program. Roko v roki bi se podpiralo tudi vnovčenje živine in v ta namen že v Mariboru deluje Osrednja zadruga za vnovčenje živine. Ob koncu govora je stavil Brenčič resolucijo, v kateri vlado poziva, naj nastavi lastnega živinorejskega nadzornika, kateri mora živinorejski pro-

gram sestaviti, s katerim se bo živinoreja na Spodnje Štajerskem in slovenskem Koroškem sistematično pametno pospeševala.

Zastopnik poljedelskega ministristva sekčni načelnik dr. pl. Ertl se zahvali v imenu zadržanega poljedelskega ministra za kritiko in izjavi, da bo ministristvo vpoštevalo izražene želje in navdila. Ministristvo bo nadaljevalo sporazumno s prizadetimi interesenti v posameznih deželah zapričeto akcijo in upa, da doseže uspehe, ki bodo zadovoljili in dvignili poljedelstvo. Vlada se svoje odgovornosti zaveda tako nasproti poljedelcem kakor tudi nasproti konsumentom.

Poročilo poljedelskega odseka se je vzelo na znanje.

Zbornica nato v drugem in v tretjem branju odobri postavbo, po kateri se podaljša sodstvo konzulatnih sodišč.

Vojaška uprava o samoumorih v armadi.

Minister za deželno brambo pl. Georgi odgovarja na interpelacije, ki so se stavile radi samoumorov v armadi. V zadnjih desetih letih se je število samoumorov od 0'51 pomnožilo na 1'1 na tisoč mož v armadi, v deželni brambi pa od 0'28 na 1'8 na tisoč mož. Pri deželni brambi je zato več samoumorov, ker se je povišalo prezenčno stanje aktivnega moštva. Povzročili so samoumore nesrečne ljubezni, zmotenost duha ali duševne bolezni, dolgovi, nezadovoljnost, rodbinske razmere ali pa bolezni. Tu ni mogoče ničesar ukreniti. Drugače pa je, če so samoumore povzročili nezadovoljstvo s službo, strah pred kaznijo in protipostavno obnašanje z možem, na kar je vojna uprava najostr. pazila. Zelo redki so samoumori, ki bi jih povzročilo nepostavno postopanje z možem od strani višjih in po tovariših.

Seja se je zaključila ob 9. uri zvečer. Prihodnja seja se pismeno skliče. Predsedstvo sodi, da se skliče prihodnja seja dne 29. t. m., če bo proračunski odsek v terek ali sredo rešil začasni proračun.

Rane našega časa.

Nemški škofje, zbrani ob grobu svetega Bonifacija v Fuldi, so letos izdali jako pomenljivo skupno pastirsko pismo, v katerem odkrivajo najgloblje rane, katere je prizadajalo človeštvu novodobno pağanstvo.

vedno slabše; zaspil. Še le po solnčnem zahodu vstane, gre dalje, obkroži polja, bivališča, vedna popotnica, nora starka.

Pred šestimi leti nekega lepega popoldne je šla ona tod kot mlada, krasna soproga. Njen obraz je bil lep, oči jasne, nabrane v smeh. Teden po poroki je šla tod nesoč možu obed. Mož je delal v jami. Te ga kraterja pa takrat še ni bilo. On je takrat nastal pred njenimi očmi.

Tu je vrel življenje. Iz mogočnega dimnika se je valil dim, kolesa nad jamo niso stala. Na rampi so rojile množice. Sto in sto ma'ih vozičkov je drčalo semintja. Vse to je izginilo kakor sen.

Na dnu jame je nekaj stotin rudarjev v hodnikih, pri navzdol vodečih potih, tvorilo drug svet, svet podzemeljski. Jama »Božjega blagolova«, ena manjših v nizini je dajala velikansko dobiček, radi lahkode, s kakršno se je tu dobivalo oglje.

Toda na južnozahodni strani, kjer je bil najdragocenejši sklad, je stala meja rudarskega prepovedanega sadu. Kolikorkrat so se tam lotili, tolikorkrat se je pokazal najhujši sovražnik rudnika plin, imenovan poka'ni, ker če se enkrat z veliko silo razlije po hodnikih rudnika, povzroči prepil zraka in vzdigne prah.

Več let je bil mir, plin se ni pokazal, pozabilo se je na mejo, ki bi se jo ne smelo prestopiti. Nekega dne pa je zmanjkalo lesa v jami. Sklenilo se je del stare jame oropati, to se pravi, vzeti od tam les, podpirajoči skale. Približali so se tudi onemu usodnemu naspju

Toda komaj so premknili prve podpore, se je razlezel strašen tresk, skala je počila, začela se valiti, a skozi odprtine se je razlil plin s tako silo, da je bil po nekaj minutah izhod iz jame že zaprt. Plin je zalil glavni hodnik in prišel po navzgor vodečih potih tudi na nadstropja. Nato se je začela silno valiti zemlja, ki je bila na kakih dvesto metrov razrta, udiranje zemlje je dosegljo površje, odprlo se je veliko žrelo, iz nevidnih virov je vdarila vanj voda in ga napolnila prav do roba.

Jama »Božjega blagoslova« z nekaj stotinami delavcev zaprtih v njenih globinah je nehala biti.

Kdor je to videl, je lahko znorel.

Dan je bil zelo lep, sonce je prišlo na poldne, okolo so šumela drevesa Radohe, ko se je naenkrat ob nogah mlade žene odprla zemlja, pokazal se črn, strašen prepad, v globino so ropotale rampe, vozički množice delavcev, a čez kratek čas je vse to izginilo kot kaka strašna prikazen, zalito od vseh strani z v prepad vdarjajočo vodo.

Na dnu tega pekla pa je ostala sreča mlade žene, njen mož, njena cela bodočnost, njen razum.

Od takrat blodi v nočeh po okolici, prehitro postarana, raztrgana, temna, divja. Toda vsaki dan okolo poldne se vzbudi preteklost v njenem spominu, nemirna hiti skozi Mrtvi gozd, ob Pšemši, teče k oni strani jame, kjer njen mož čaka obeda. Vsak dan prepada pred njenimi nogami zemlja, odpira se strašno žrelo, padajo rampe,

Uvodoma naglašajo, da jim v zadnjih časih prizadeva največjo skrb družina. Če je družina bolna, oboli cela država in potem narodu ne pomaga ne izobrazba, ne armada, ne velemoč. In danes je trenutek, ko morajo škofje nemškemu narodu s preokom reči: »Moje ljudstvo, tisti, ki te imenuje srečno, ti lažejo!«

Nemška družina, ki je svojčas po pravici slovela, postaja danes čedaljebolj nerodovitna. Leta 1876. je v Nemčiji odpadlo na 1000 prebivalcev 42 rojstev, leta 1911. pa samo še 29. To pomeni v tej dobi 800 tisoč otrok manj! Število rojstev pa tako naglo pada, da prekaša Nemčija v zadnjem desetletju celo že Francijo in Belgijo.

Tisti, ki ta pojav izvajajo samo iz neugodnih socialnih in gospodarskih razmer, draginje živil in stanovanj, itd., sami sebe slepijo. Nemški narod je prestal še veliko hujše čase kakor so današnji, ne da bi usihala njegova rodovitnost. In končno je padanje rojstev bolj posledica naraščajočega luksusa nego bede. Šele iz bogatih slojev se je to zlo zaneslo med revnejše. Res je, da socialno zlo padanje rojstev pospešuje, zlasti stanovanjska beda v velikih mestih, glavna krivda pa tiči v zločinski zlorabi zakona, v tem, da egoizem in pohlepnost, bojazen pred žrtvami in težavami, zavajata človeštvo do tega, da z umetnimi sredstvi onemogočuje plojenje. In če moderne razmere to zlo pospešujejo, ali niso ravno te razmere sad od Boga odpadle kulture? Hoteli so »življenje pospeševati«, pa življenje v resnici more, obsojajoč narod k počasnemu samoumori! To je kuga, ki je sledila boju zoper krščanstvo in cerkev.

Potem ko so škofje opominjali krščanske zakonske, da radovoljno vzamejo naše dolžnosti svojega posvečenega stanu, se obračajo k mladinskemu vprašanju. Najprej obsojajo tiste matere, ki iz ničevih razlogov svojih otrok same ne hranijo in se pečajo potem z vprašanjem pojasnjevanja spolnih reči otrokom. Tu postavljajo nemški škofje kot načelo, da naj se te reči mladini ne pojasnjujejo javno, v šoli in v mladinskih spisih, marveč od starišev in dušnega pastirja. Glavno pa je, da se otroci vzgajajo k sramežljivosti, da se navajajo na delo, na samopremagovanje in na pametno negovanje zdravja in telesa. Vse to pa ni nič brez verske vzgoje, ki ima vso dušo prekvasiti.

Škofje opozarjajo nato na nevarnosti nenravstvenega berila, slabe družbe in kinematografa. Kinematograf ne slabi samo

množice, na kar udarja voda. Strašen krik se razlega okolu. Z boleznim krikom pada nora starka na zemljo, valja se, joka, joka vedno tišje, tišje dokler naposled ne zaspil . . .

Kolikorkrat jo vidim na tem mestu, tolikorkrat se hoče tudi meni zmešati misel v glavi.

Amerika — pisana mail!

Iz »Glasa Naroda« posnemamo naslednje podrobnosti o »dobrotah«, ki jih izseljenci uživajo od nove matere Amerike, pod katere okrilje mnogi tako brezumno hite. Če le mogoče, jih koj od prihodu na »otok solza« — Ellis Island — nemišljeno poženo nazaj, odkoder so prišli, ne meneč se za škodo in nesrečo, ki jo revežem s tem povzročijo. Tako so pred Božičem kratkomalo zavrnili deset Hrvatov in štiri Bošnjake, ki so se na parniku »Argentina« pripeljali v New York, češ, da ne bodo dobili dela. Vsi ti izseljenci so bili zdravi, močni ljudje in vsak je imel pri sebi nad 25 dolarjev in natančen naslov, kam potuje. Zastopnik avstr. parob. družbe se je takoj brzojavno obrnil na neko tvrdko v Miamisburgu O., če bi hotela sprejeti te izseljence na delo, in tvrdka je tudi takoj brzojavno odgovorila, da dotičniki lahko pri njej nemudoma stopijo v delo. Toda zaman; izseljeniška komisija je ostala pri svojem odloku rekoč, da je v Ameriki delavcev že mnogo preveč. — Neka Ana Mu-

LISTEK.

Nora starka.

(Poljsko spisal And. Niemojewski.

Divji, strašen obraz. Vedno namršene obrvi, temen pogled. Barva čela je medena, zagorelo je, pokrito z nesnažo, polno brazd. Postava napol naga, odeta v umazan obarvano krilo. Na prsijeh je raztrgana srajca, nepreoblečena že šest let. Kdorkoli ta ženski strah sreča, se boječ umakne s poti. To je znana nora starka!

Zakaj stara? — Ha, tu časi hitro bežé! Šest let večkrat človeka spremeni v starca.

Vsak dan okolu poldne gre starka v tisto stran, kjer je Radoha. Čudno nemirna je tedaj. Diha hitro, nikogar okolu sebe ne vidi, žalostno gleda v daljo in začinja teči. Leti mimo stare Zigmuntove jame, izgine v Mrtvem gozdu in hiti potem ob Pšemši k nekdanjemu rudokopu »Božjega blagoslova«, ki je podoben danes kakemu globokemu kraterskemu žrelo, ki ga je zalila voda. Ko se bliža temu kraterju, začinja gluho ječati, strašni njen obraz izraža velik strah, usta se krčevito pregibajo. Pade na kolena, pokrije obraz z rokami, kot bi se hotela tako oprostiti kake prikazni, njen krik se razlega daleč, nazadnje se ihite skloni k zemlji, vedno tišje plače,

oči in pokvarja živcev, temuči tudi vsa osebnost izpridi. Kar se tiče telovadbe, iger in sporta, se večkrat zelo greši s tem, da se pretirano goje, tako da si mlad človek dostikrat ne pokvari samo zdravja, ampak odvadi tudi resnega dela, je ves raztresen in zanemarja vzgojo svoje duše, namesto da bi si utrljval voljo in značaj.

Fuldsko pastirsko pismo končno ostro obsoja moderno modo, ki se čisto vrača k paganskim navadam, saj je njen glavni namen počutnost dražiti, naj reče kdo v njeno opravičenje, karkoli hoče. To je hinavstvo! Sicer se ni toliko čuditi, če se v gotovih velikih središčih moderne razbrzdaneosti take mode iznajdujejo in nosijo, neopravičljivo je, če krščanske žene to blaznost posnemajo!

Pastirsko pismo konča bistveno z stavkom: »Resnica je ta, da je najgloblji in zadnji vzrok tega obolenja človeške družbe verska mlačnost in propadanje krščanskega verskega mišljenja in življenja v širokih plasteh ljudstva.«

GENERALNI ŠTRAJK V JUŽNI AFRIKI STRT.

Južnoafriška vlada je generalnemu štrajku napravila konec z drakoničnimi sredstvi, ki jih nudi obsedno stanje. Odločilni udarec je prizadela gibanju s tem, da je zaprla vseh 56 delavskih voditeljev, za katere javni tožitelj predlaga smrtno obsodbo, ker so pripravljali dinamitne napade na javne zgradbe: mostove, vojašnice itd. Aretacija se je izvršila na kratek način. Delavsko zbornico v Johannesburgu, v kateri so bili zbrani voditelji, je obdalo na tisoče policajev in vojaške čete; na zbornico so namerili sedemfuntni top, nato pa oblegancem sporočili, da se tekem četrte ure udado ali pa bo začel delovati top. Zbrani so se odločili za prvo; odprli so vrata in korakali na cesto, kjer so jih takoj obdali policaji in vojaki in jih odpekljali v ječo. Medpotoma so peli delavsko himno. Demonstracij ni bilo nobenih. Med aretiranci so se nahajali tudi glavni voditelji Bain, Crawford in Mason. Železniški štrajk je strt. Pa tudi rudniški štrajk je toliko kot končan, ker je večina rudarjev začela zopet delati. V Kapstadtu so na javnem trgu aretirali tajnika in celokupno delavsko eksekutivo. V Oranji so proglasili aretacije nad tam. voditeljema štrajka Campbell Elstockom in Cruikshankom. Delavski poslanec Creswell je na delavstvo izdal okleč, v katerem je pozivljuje, naj se ne da zapeljati k nasilnim sredstvom in izgredom, marveč naj se poslužuje le tihega odpora s tem, da ne prime za nobeno delo. Ne ve se še, ali bodo Creswella radi tega okleča postavili pred vojno sodišče ali pa bodo respektirali njegovo poslansko imuniteto.

NEMIRI OB ŽELEZNIČARSKI STAVKI NA PORTUGALSDEM.

Dinamit govori!

Milanski »Corriere« poroča iz Madrida, da so v Lizboni in v drugih portugalskih mestih izbruhnili veliki nemiri. Brzojavne proge so prekinjene. Z dinamitom so dolge železniške proge porušene. Brzojavni uradniki so potrli aparate in pobegnili, da jih niso mogli zapreti. Med Aveiro in Quitano so pognali z dinamitom železniško progo v zrak. Boje se, da izbruhne v celi Portugalski vstaja.

eller se je s svojimi otroci pripeljala na parniku »President Grant«; namenjena je bila k svojemu bratu Johnu Reiss v New Yorku. Ko so jo vprašali po mžu, je povedala, da pride v kratkem za njo, ker ima odslužiti še par mesecev vojaške službe. Komisija jo je z otroci poslala nazaj in bo morala cela družina v očetovem spremstvu še enkrat napraviti dolgo in dražo vožnjo v Ameriko. — 17letnega Rubena Gerbera so zavrnil, češ, da je preslabotnih kosti, v resnici je pa fant popolnoma normalne rasti. — Radi kratkovidnosti so deportirali 17letno Ethel Fried, ki je doslej vedno dobro videla in vidi tudi še sedaj. — Kako se godi izseljencem, ki so bili tako srečni, da so jih spustili v deželo, nam povedo te le vesti: V Michiganu se vedno divja rudarska stavka; sam vladni komisar Densmore je izjavil, da je pravica na strani delavstva in da lastniki rovov niso modro postopali, ko so odklonili pogajanja z delavci. Voditelji rudarjev se posvetujejo, če bi ne kazalo proglasiti generalne rudarske stavke po celih Združenih državah. — V Black Diamond premogovnikih so varnostne naprave tako pomanjkljive, da se je nedavno v nekem rovu utrgal strop, o čemer je bilo več rudarjev mrtvih in težko poškodovanih. Zato je 840 rudarjev stopilo v štrajk. — V Indianopolisu štrajkajo mostni delavci. — Uprava Erie-železnice je odpustila 6000 delavcev, ker so mnoge tovarne ob železnici ustavile delo in zato na železnici ni tovarnega prometa. Iz istega vzroka so tudi mnoge druge železnice odpustile na tisoče delavcev. Brez dela je nešteto tovarniških in železniških delav-

KORUPCIJA TUDI NA JAPONSKEM.

V Berlinu je stal pred sodiščem te dni stenotipist Karl Richter, obtožen, da je poizkusil izsiljevati in da je kradel. Richter je bil namreč nastavljen pri filijalki tvrdke Siemens Schuckertwerke v Tokiu in si je prilastil zaupna pisma namenjena japonski mornariški upravi, da jih izrabi proti tvrdki za izplačilo denarja. Iz teh pisem je razvidno, da je tvrdka zagotovila japonskemu admiralu Fujiu 3 1/2% provizijo za dobave japonski mornarici. Pri naročenih aparatov za brezžično brzojavljenje so pa 15% zaupne izdatke japonskemu uradništvu odračunali. Richter je bil obsojen v dveletni zapor in izgubi pet let državljansko pravico.

SPOPAD DELAVSTVA S POLICIJO V PETERBURGU.

19. t. m. so v Peterburgu pokopali nekega delavca. Policija je med pogrebom zaplenila rdeče trakove na rajnikovi krsti, a ko so delavci na pokopališču zapeli nek revolucionarni koral, je pričela policija pogrebce iz pokopališča izrivati. Ljudje so se razkropili a zopet okolu groba zbrali, kjer je hotel neki socialnodemokratski poslanec govoriti. Policija je pa poslanka, ko je nekaj besedi izpregovoril, aretirala in razgnala pogrebce s silo.

Na jugu.

Bolgarija se pripravja.

Listi poročajo preko Bukarešta iz Sofije: Politične kroge v Sofiji zelo skrbi, ker se vojaške oblasti živahno gibljejo. V južnovzhodno Bulgarijo odpošljajo zadnje dni močne vojaške oddelke. V Bukareštu sodijo, da so ti dogodki v zvezi s poročili o turško-bulgarski pogodbi, ki se oficijelno sicer dementira, a tajno le obstoja. Tudi za Macedonijo namenjene čete živahno oborožujejo. Boje se, da spomladi izbruhne nova vojska.

Nova balkanska zveza?

Dne 28. t. m. pričakujejo Venizelosa v Peterburgu, odkoder odpotuje v Berlin. Sodijo, da ostane več dni tudi na Dunaju, v Bukarešti in v Belgradu. Ruski diplomatski krogi pripisujejo potovanju grškega ministrskega predsednika veliko važnost, ker pričakujejo, da se utrde zveze med Grško, Srbijo, Rumunijo in Črnogoro. Venizelos odveti v Peterburgu Kokovceva o vseh podrobnostih nove balkanske zveze, da si izposluje pritrdilo Rusije.

Vojne ladje pred albanskim obrežjem.

Velesile trojnega sporazuma razpravljajo, če kaže odposlati vojne ladje, ki bi opazovale obrežje Albanije. Francija resno ugovarja, češ, da bi to preveč stalo in da bi lahko povzročilo nove zapletljaje. Sicer pa položaja v Albaniji ne smatrajo več za vznemirljivega. Če bi bilo kljub temu potrebno, da se posreduje, bodo vse velesile posredovale. Kdaj da odpotuje princ Wied v Albanijo, še vedno ni znano. Grki dementirajo laško poročilo, da bi bili grški nojaki Korico in Kolonijo zapustili.

Napetost med Grki in Turki.

»Lokalanzeiger« poroča iz Aten, da križari grško torpedno brodogveje okoli egejskega otočja, ker zbirajo Turki na obrežju pri Mali Aziji vojake. Grški ministrski predsednik Venizelos je popoldne 25. t. m. odpotoval iz Pariza v Berlinu.

cev — sedaj v najhujši zimi. Pennsylvanski železnica je tudi ostalim delavcem v delavniceh znižala delavni čas od 50 na 40 tedenskih ur. Tudi rudniki so odpustili brez števila delavcev. — Ogrski notranji minister je že pred Božičem razposlal okrožnico na vse občine, v kateri svari prebivalstvo pred izseljevanjem v Ameriko. Naši ljudje pa naj bodo posvarjeni po ravnokar navedenih dejstvih, da si vsak preje stokrat premisli, predno se napravi po srečo v Ameriko. Kako nemila je ondi človeku celo mrtva narava, nam z nova pričajo silni viharji, ki so minule dni divjali ob newyorški obali; hitrica je znašala 96 milj na uro. Škoda je velikanska; mnogi hoteli ob obrežju so se podrli, ostali so vsi poškodovani. Po kletih stoji voda. Ribiške kočje je vihar odnesel. Ljudje so v smrtnem strahu bežali po ulicah in glasno prosili Boga, da bi prizanesel mestu. Železniške, brzojavne in telefonske zveze so mnogokod pretrgane; del New Jersey Central železnice je pod vodo. Prizadeta je vsa vzhodna obal, škoda znaša mnogo milijonov. — V mehikanski državi Sinaloa je zavladovala taka beda, da starši more svoje lastne otroke in jih jedo. Ljudje v strašni lakoti kar blazne; nekatere matere žrtvujejo same sebe, da otroci ne pomrjo gladu. Inženjer Otto Hallmer, ki je te strašne razmere videl na lastne oči, je komaj ušel iz nesrečne dežele. S svojim spremstvom se je moral boriti z banditi na življenje in smrt. Nato so 23 dni potovali skozi pušča-ve in se hranili z mesom mul, kač in pre-rijskih psuv.

Razpust rumunskega parlamenta.

Rumunski ministrski predsednik je 24. t. m. prečital v senatu odlok, s katerim se razpušča parlament. Nove volitve so 28. febr. razpisane. Novi parlament se skl-če 6. marca.

Srbija.

V Belgradu uradno dementirajo poročilo, da namerava kralj Peter odpotovati v Bukarešt. — Peterburški brzojavni urad poroča, da je ruski car izdal ukaz, ki podeljuje novorojenemu princu Vsevolodu Juvanoviču, vnuku srbskega kralja Petra, naslov visokost in določa ceremonial ob krstu, ob katerem bosta tudi car in carica navzoča. Kumoval bo car sam, botra bo velika kneginja Konstantinovna.

Volilni boj v Bulgariji.

Ministrski predsednik Radoslavov, finančni minister Tončev in bivši minister Genadijev so otvorili 25. t. m. volilen boj za sobranje. Odločno so naglašali, da vlada ni nameravala nove vojske izzvati in da je prevzela državno krmilo v imenu miru in ostane zvesta miroljubnemu programu. Tudi bivši finančni minister Teodorov je govoril svojim volilem in branil prejšnjo vlado proti napadom.

POLOŽAJ V ALBANIJL

Velesile živahno razpravljajo o položaju v Albaniji. Neposredno se ne mislijo v Albaniji nastopiti, ker smatrajo, da je dolžna mednarodna kontrolna komisija v Valoni skrbeti za to, da se v Albaniji mir zagotovi. Demonstracija mednarodnega brodogveja ob albanskih obalah bi ostala brezuspešna. Če bi se moralo v Albaniji nastopiti, bi moralo biti posredovanje mednarodno.

IZZET PAŠA O ALB. PRESTOLU.

Pariz. Pariški listi poročajo izjavo Izzet paše, da je bil pripravljen prevzeti albanski prestol, če se za to izreko vsi albanski notablji in če temu pritrdijo vse velevlasti, to pa zato, da prinese svoji domovini, v kateri njegova rodbina živi že 500 let mir. On ni pustolovec in ne mara prelivanja krvi. Prepričan je, da je Albanija sposobna za samostojno državo pod vladarjem za katerega se izreče velika večina prebivalstva. Knez Wied gre nasproti veliki nevarnosti, ako se izkrca, ker je mohamedansko prebivalstvo v Albaniji zelo razburjeno.

STALIŠČE ITALIJE.

Rim. Italijanska vlada stoji glede na albansko vprašanje slejkoprej na stališču, da morajo v Albaniji, ako treba, intervenirati vse velesile skupno. Z Avstrijo samo Italija nikakor ne želi intervenirati, ker je njen največji interes ohraniti slogo vseh velesil. Res je, da italijanske in avstrijske ladje križarijo po albanskih vodah, toda v bližini se nahaja tudi nemška ladja, na Krfu pa angleške in francoske in zdi se celo, da tudi ena ruska.

ESSAD PAŠA KORAKA NAPREJ.

Ohrida. Essad paša koraka z deset tisoč ljudmi proti Korici in Argirokastru.

KEMAL BEG DEFINITIVNO DEMICIJONIRAL.

Dunaj. Albanska provizorična vlada je demicijonirala in posle izročila mednarodni kontrolni komisiji. Prejšnji ministri sicer ostanejo, dobe pa naslov generalnih ravnateljev. Ker je Essad paša izjavil, da bo tudi on odstopil, ako odstopi Kemal beg, se pričakuje tudi odstop Essad paše.

ALBANSKE SKRBI.

Pariz. V diplomatskih krogih povzroča položaj v Albaniji velike skrbi. Najnovejše vesti poročajo, da je ondi položaj vedno resnejši. Tu se boje, da Turčija direktno poseže v albanske dogodke. Mnenja so, da igra Essad paša s svojimi pogajanci z mednarodno komisijo neodkritosrečno igro.

INTERNACIONALNA DEMONSTRACIJA?

Dunaj. Pariški listi trdijo, da odpošlje Rusija na inicijativo Francije v albanske vode križarko »Oleg«, dočim tukajšnji krogi pravijo, da je internacionalna brodogveja akcija v Adrijii nepotrebna.

TURŠKE IN GRŠKE PRIPRAVE.

Atene. Tu se vznemirjajo radi koncentracij turških čet v Mali Aziji. Turki zbirajo v Mali Aziji vsak dan večje čete. Nasproti Mitleni stoje trije pomnoženi bataljoni, v Aivaliju stoji 3000 mož, v Dikalii 3000, v Pergamu pa 5000 mož.

Belgrad. Potniki iz Geogelija pripovedujejo, da Grki v Solunu izvršujejo velike vojaške priprave, pomnožujejo čete in zbirajo skladišča municije in hrane.

SRBSKO - BULGARSKO MEJNO VPRAŠANJE.

Belgrad. Srbsko - bulgarsko mejno vprašanje je rešeno na ta način, da se sporno ozemlje na enaka dela razdeli med obe državi.

Dnevne novice.

+ **Pri občinskih volitvah** trga Rajhenburg je zmagala Kmečka zveza v prvem in tretjem razredu.

— **Naši listi na Štajerskem.** Radi tiskarskega gibanja se naši listi: »Straža«, »Naš dom«, »Glasnik najsvetejših src« in drugi listi, ki se tiskajo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, ne morejo iziti. Edino naš »Slov. Gospodar« se izhaja, sicer v skrčeni obliki. Tiska ga »Katoliška tiskarna« v Ljubljani. Prosimo naročnike omenjenih listov, da imajo potrpljenje.

— **Tečaji.** V Št. Jurju ob juž. žel. se vrši socialni tečaj v sredo, dne 28. jan. Začetek ob 8. uri. Prostor: Katoliški dom. Povabljeni so vse župnije: Št. Jurij, Slivnica, Dramlje, Št. Vid, Teharje, Ponikva, Kalobje itd. — Naslednji dan bo tečaj v Šmarju pri Jelšah pri Habjanu. — Dne 3. febr. bo tečaj v Zetalah pri Rogatcu.

— **Sv. Florjan pod Bočem.** Dne 2. februarja se bo pri nas ustanovila deklška Marijina družba. Ob enem bo zborovanje deklške in mladeniške zveze. Govori dr. Hohnjec.

— **Slov. Bistrica.** Dne 8. febr. bo pri nas občni zbor izobr. društva. Govori urednik Žebot.

— **Vranksko.** Izobr. društvo ima svoj občni zbor dne 2. febr. po večernicah. Pri- dite!

— **Rečica ob Savinji.** Dne 1. in 2. febr. po večernicah priredi naše izobr. društvo veselico. Vrstijo se mladeniči in dekleta. Obiščite nas oba dneva sosedni in domačni. Za zabavo bo poskrbljeno. Dne 1. febr. predstavljamo vesloigro »Čevljar«, 2. febr. pa igri: »Oh ta Polona« in »Prisiljen stan zaničevan«.

— **Sv. Frančišek Ksaverij.** Katol. bralno in izobr. društvo bo imelo občni zbor v nedeljo dne 1. febr. po večernicah pri Martinovcu. — Sleđi kratka igra za ude vstopnine prost.

— **Zreče.** Dne 1. febr. po večernicah v dvorani g. Kračuna vprizori Dekl. zveza zanimiv igrokaz. Sodelovalci bodo tamburaši in okoli trideset pevcev. Vsi prijatelji poštenega veselja so prijazno povabljeni.

— **Dekliška zveza v Cirkovcah** je priredila v nedeljo 25. t. m. predstavo »Fabiola in Neža«.

— **Ruše.** Podravska podružnica slov. planinskega društva vabi svoje člane na 14. občni zbor, ki se vrši dne 8. svečana ob 2. ozir. 3. uri popoldne v gostilni g. Jožefa Muleja v Rušah po običajnem dnevnem redu.

— **Gospodarski tečaj v Veržaju.** Med 15. in 21. februarjem se bo vršil v Marijanišču v Veržaju za Mursko polje in sosednje kraje večdnevni gospodarsko-podučni tečaj. Razpravljale se bodo važne gospodarske, socialne in druge zadeve. Prosiijo se že sedaj naši zaupniki na Murskem polju in sosednjih krajih (tudi Slovenci na Ogrskem), da agitirajo za obilno udeležbo. Za dobre predavatelje je preskrbljeno.

— **Kamnica pri Mariboru.** Naša hranilnica in posilnica vrlo deluje. Že prvi uradni dnevi so pokazali, da je bil zavod potreben. Domače ljudstvo pridno nosi svoj odvišni denar v domači denarni zavod. Upanje je, da se bo posilnica tekem časa lepo razvila in bo močna podstraha pred Mariborom. Le mariborski liberalci v »Narodnem domu« pravijo, da je naša posilnica nepotrebna. Ti gospodje bi menda radi, da bi naše dobro slovensko ljudstvo samo njim in v njih zavod nosilo svoje prihranjene novčiče.

+ **Delavsko gibanje.** Jugoslovanska strokovna zveza ima na Štajerskem že lepo vrsto dobrodelujočih skupin. Mnogo je pa še krajev, kjer bi bila organizacija delavstva nujno potrebna, ker sicer nam bodo velik del dobromiselnega delavstva ugrabili socialni demokratje, liberalci ali Nemci. Rodoljubi, ki imate srce za dobrobit ubogega delavca, pojditve povsod na roko našemu gibanju. Poročajte štajerskemu okrožju J. S. Z. v Maribor, kjer bi bilo potrebno prirediti delavski shod ali ustanoviti skupino J. S. Z. Ne omalovažujte naših delavcev. Na graškem shodu J. S. Z. dne 18. t. m. se je sklenilo, da se bo odslej posebno skrbelo za vzajemnost med posameznimi skupinami na Spod., Sred. in G. Štajerskem. Okrožno načelstvo bo skušalo v vseh ozirih doseči ožji stik med našimi člani v vseh delih naše dežele.

+ **Poslanec dr. K. Verstovšek govori** dne 1. febr. po rani maši na shodu kmečke zveze v Škalah pri Velenju. — Kat. izobr. društvo istotam priredi isti dan po večernicah občni zbor. — Katol. izobr. društvo v Št. Andražu pri Velenju priredi dne 2. februarja po večernicah občni zbor in tombolo. Na obeh občnih zborih govori dr. Verstovšek.